

Hat és fél millió újításokból

A szegedi élelmiszeripari üzemek újítóinak tegnapi lelkes munkával torkolt három éve második öt éves tervünkbe. Ahogy a három éves tervet záró napok szinte észrevétlenül peregett át az öt éves tervet indító 1961-be, úgy adták és adják az alkotó emberek a maguk obulusát tervünk valóra váltásához. Ezeket az obulusokat igyekeztünk összegyűjteni, számba venni a szegedi élelmiszeripari üzemekben. A több hetes gyűjtögetésben segítőtársaink voltak szakemberek, népi ellenőrök, s maga a Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság.

Lapozgatás a naplóknak

Belelapoztunk az újítási naplóba, hogy megállapítsuk, milyen haszonnal, eredménnyel jártak a bevezetett újítások, betartották-e az újítások elbírálására, bevezetésére, értékelésére, díjazására vonatkozó rendelkezéseket. Láttuk és olvastuk több Csongrád megyei élelmiszeripari üzem tájékoztató jelentését is. Az összesítésben ezeket is figyelembe vettük.

Íme a tények és számok. A második öt éves terv éveiben a Csongrád megyei élelmiszeripari üzemekben 1529 újítási javaslatot nyújtottak be. Ebből 80,5 százalék az üzem saját újítóinak javaslata, a többit tapasztalatosságra kapták. Az újítások utó-kalkulációval megállapított népgazdasági haszna több mint 6,5 millió forint. Ezért 401 ezer forint újítói díjat fizettek ki.

Példák és kivételek

Üzemeink az eredményes újítómunkát évről évre a jó újítási feladattal kezdik meg. Ez a megállapítás azonban csak általában igaz. Vannak ugyanis kivételek. A Szegedi Konzervgyárban például, ahol igen változatos, sokrétű a termelőmunka, s az üzem jó képzettségű szakemberekkel, műszaki gárdával rendelkezik, mégis alig nyújtottak be jelentős újítási javaslatot. Még rosszabb a helyzet a sütőipari vállalatoknál. Feltűnő, hogy éppen ezekben az üzemekben legtöbb az el nem fogadott újítás. A konzervgyárban benyújtott javaslatok 53 százalékát nem fogadták el.

Az újítások elfogadásánál figyelemmel vannak az újításokhoz szükséges eszközök, az újításokhoz szükséges anyagok, a hasznosság természetesen kalkuláció alapján állapítható meg. Ezért kifogásolható, hogy a kisebb jelentőségű újításoknál csak ritkán készítenek utó-kalkulációt. Igaz, egyes esetekben,

a Csongrád megyei élelmiszeripari üzemekben

például balesetvédelmi, vagy olyan újításoknál, ahol nincs bázisalap, ez nem valószínű meg. De üzemeink létszámát szívesen keressük a kényelmesebb megoldást. Például a Szegedi Szalámggyárban az újítási díj 59, a konzervgyárban 64, a Malomipari és Terményforgalmi Vállalatnál 73, a Tejipari Vállalatnál 80 százalékát eszmei alapon fizették ki.

Élelmiszeripari üzemeinkben az elfogadott újítások 73 százalékát bevezették. Még mindig nem tartják be az újítási elvárásokat. Az újítási elvárásoknak annyi más feladatot adnak, hogy nincs idejük a benyújtott javaslattal foglalkozni. Ha pedig a javaslat kiegészítésre szorul, akkor az újítók nem tartják be a határidőt. A kivételek ideje is igen hosszú, mert a vállalatok karbantartó műhelyeinek kicsi a kapacitása.

Célfeladat, prémium

Az újítási feladattervek általában összhangban vannak a műszaki intézkedési tervekkel. A nagyobb vállalatok az újítási feladattervben külön célpremiúmot is tűznek ki egyes fontosabb feladatok megoldására. A paprikafeldolgozó vállalatnál 1962-ben tíz, az idén pedig hat újítás megoldására tűztek ki jutalmat az újítási díjon felül. Ennél a vállalatnál azt is megjelölték, hogy az újítás nyomán milyen népgazdasági eredmény várható és ezért mennyi újítási díj fizethető ki.

A javaslatok elfogadásának 30 napos határidejét rendszerint betartották vállalatunk. A vizsgálat időszakában a paprikafeldolgozó vállalatnál mégis három, a szalámggyárnál tízenegy, a Csongrád vidéki pincegazdaságnál két olyan újítást találtunk, melyeket nem intéztek el határidőn belül. Elmaradás nemcsak a vállalatoknál tapasztalható, hanem a felsőbb szerveknél is. Például a szalámggyár 1961-ben öt, tavaly

kilenc esetben nem kapott választ az iparigazgatóságától.

Az újítási szerződések két évvel ezelőtt még igen hiányosak voltak. A szalámggyár szerződéséből hiányzott a kísérleti költségek nagysága, a felelős megnevezése és a kísérletezési napló vezetésének előírása. A Csongrád vidéki pincegazdaságnál több újításra későn, már a megvalósítás után kötöttek szerződést. Ebben az is szerepet játszott, hogy az újítást csak a megvalósítás után nyújtották be az újítók. Ezek a hiányosságok ez év harmadik negyedére már szinte teljesen megszűntek. A szerződések a követelményeknek megfelelően, minden szükséges adatot tartalmaznak.

Szabályszerűen

A kísérletezési költségekkel vállalatunk megfelelően gazdálkodtak. Például a paprikafeldolgozó vállalatnál a vizsgálat időszakában 252 ezer forintot költöttek kísérletezésre. Az eredménytelen kísérletek rendszerint időben leállították. A szalámggyárban hét javaslatot fogadtak el kísérletre. De amikor látták, hogy nem válnak be, megszüntették a további kísérleteket.

Az újítási díjak megállapításánál minden vállalat a rendeletnek megfelelően járt el. Az újítási díjak összegét a kalkulálható eredmény 4-6 százalék között állapították meg. Ugyancsak rendeletnek megfelelően fizették ki a közreműködők díját is.

A szakszervezeti bizottságok újítási felelősei általában figyelemmel kísérik az újítási ügyek intézését. Az üzemi szakszervezeti bizottságoknak, mint kollektív területnek azonban a jövőben több gondot kell fordítaniuk az újítási tevékenységre. Így lesz még eredményesebb az újítómozgalom, s hozhat még gazdagabb termést második öt éves tervünk hátralevő éveiben.

Nagy Pál

Cikkeink visszhangja

A moziüzemi vállalatok a sor

A szegedi mozik műsorösszeállításának hibáival foglalkozó, október 9-én megjelent cikkünk nagy visszhangot váltott ki. November 5-én közöltük Bors Ferencnek, a MOKÉP igazgatójának cikkünkkel egyetértő levelét is. Állást foglalt azóta az ügyben a Csongrád Megyei Moziüzemi Vállalat közvetlen felettes szerve, a Csongrád megyei tanács művelődési osztálya is. Csenke László osztályvezető-helyettes szerkesztőségünkhez küldött levelében a többi között hangsúlyozta, hogy a mozik műsorának bírálatával a megyei tanács művelődési osztálya teljes mértékben egyetért, és a továbbiakban utasította a moziüzemi vállalatot az újítások hibáinak a gyors megszüntetésére, amelyeket a Dél-Magyarország feltárt. A levél szerint a vállalat december 15-ig köteles jelentést küldeni a művelődési osztálynak a végrehajtott intézkedésekről.

E levél után úgy érezzük, a szegedi mozik műsorának hibáiról folyó vitát megnyugtató eredménnyel zárhatjuk le. Most már a moziüzemi vállalatok a sor, neki kell in-

tezkednie a feltárt hibák gyors megszüntetése érdekében.

— Csak egy hétre, jóanyám. Legálább addig jöjjön el hozzánk.
— Majd meglátom.
— Mindig ezt mondja. Nem jön el, tudom.
— Dehogynem. Majd meglátod. Ha én egyszer elszánom magam, meg is untok.
— Csak látnánk már!
— Minek mennék a nyakatokra?
— Ez csak kifogás. Tán attól fél, hogy közben ellopják a falut?
— Á...
— Hanem?
— Tudom is én, hogy miért?
— Tudja, csak nem akarja mondani.
— Hagyjuk ezt.
— Jól van. De most készüljön, mert jón van.
— Eszemben sincs. Fárastó nekem már vonatozni.
— Csak két óra az út, s maradjatok, ameddig kedve tartja.
— Mondtam már, hogy nem megyek rájzatok.

Meddő kísérlet

Te akarsz nekem parancsolni? — De édesanyám!...
— Elég, fejezzük be! Tudom én, hogy hátramoszodt.
— Az a világ már elmúlt.
— Ne járjon a szád! A minap te mentél Szalma-ángyot, megfagyott hátul a kamrában.
— Az is munka? Nem fűtött rá az a gyönyörű lány.
— És aztán? Amíg bírom magam, nem megyek, egyikőtökhöz se.
— Miért nem? Ha nálam megújna, mehet az öcsémekhez, vagy a...
— Erről hallani sem akarok. Nekem ne adjatok kegyeret egy falatot se.
— Mi akar ez lenni?
— Akar, ami akar. Megyek inkább a szociális otthonba, mint-hogy kolone legyek rájzatok.

Tanácsstag-beszámoló

Ma, csütörtökön Szegeden a városi és a kerületi tanácsstagok folytatták beszámolóikat. Délután 5 órakor a következő helyeken találkoznak a tanácsstagok választóikkal: Dr. Molnár Lajos városi, Fodor Béláné és Gombai Mihály kerületi tanácsstagok a Rókusi iskolában, Kiss Kálmán városi, Kiss Antal és Ördög István kerületi tanácsstagok a Kolozsvári téri iskolában, Ruzsáti János városi, Engi János és Kurunczi István kerületi tanácsstagok a Sárkány utcai könyvtárban. Ma délután 6 órakor pedig Nagy Sándor városi, Koncz Mihály és Czifra Illés kerületi tanácsstag Petőfitelepen, a 3-as iskolában, Egyeké Zsigmond városi, Posta Béla és Tomán Mihályné kerületi tanácsstag a béketelepi párt-házban tart beszámolót.

Szovjet kibernetikus előadásai Szegeden

A József Attila Tudományegyetem vendégeként ma, csütörtökön Szegedre érkezik Ny. D. Andrejev leningrádi professzor, a matematika nyelvészet és a gépi fordítás világhírű kutatója. A szovjet kibernetikus tudós két előadást is tart. Az egyiket délután 5 órakor a bölcsészkar 5. számú tantermében A matematikai nyelvészet alapvető módszerei címmel, a másikat holnap, pénteken délután 6 órai kezdettel a Bolyai Intézet Ries Frigyes termében. Ennek címe: A gépi fordítás mint tudományos-műszaki probléma. Mindkét előadást fordítják oroszról.

Meghalt Mészáros András elvtárs

November 20-án, életének 58. évében, hosszú szenvedés után meghalt Mészáros András, a munkásmozgalom szegedi veteránja. A pártnak, valamint a Famunkások Szakszervezetének 1922 óta tagja. A harmincas években az illegális kommunista pártban végzett tevékenységéért letartóztatták. A felszabadu-

lás után a demokratikus rendőrség alapító tagja, majd 1954-ben, leszerelése után, az asztalos ktsz dolgozója volt nyugalmába vonulásáig. Mészáros András elvtársat holnap, november 22-én délután 3 órakor a Gyevi-temető ravatalozó házából kísérik utolsó útjára.

Villamos vagy autóbusz?

Forgalom a közúti hidon • Utasszállítás Újszegedre

Szerkesztőségünkbe több levél érkezett és írók az újszegedi utasfoglalomról mondták el véleményüket, s ezzel együtt feltették a kérdést: villamos vagy autóbusz jár-e majd a jövőben a Tisza-hidon át? A közérdekű ügyben Balogh Péter, a városi tanács építési és közlekedési osztályának vezetője és Tóth József, az osztály főelőadója adott tájékoztató munkatársunk kérdéseire.

Ha jön a villamos

Szeged örvendetes és egyenletes fejlődésével együtt jár a forgalom növekedése általában. Jelentkezik ez a tisztai közúti hidon is, melyen — mint ismeretes — villamosok, autóbuszok és egyéb járművek, valamint gyalogosok közlekednek. A hid a mostani nagy és a várható további növekvő forgalomhoz már nem eléggé széles, annál is inkább, mert közepén kötőpályás villamos közlekedik. Ha például járművek haladnak a hidon, és jön a villamos, akkor rendszerint forgalmi dugó keletkezik. Ez persze előadódik akkor is, ha nem jön villamos, és »csupán« két irányba közlekednek a járművek. A körülmények miatt a hid forgalomteremtő képessége lényegesen csökken és vele együtt megnövekszik a baleseti veszély.

Az illetékesek — miután igen indokolt — foglalkoznak a problémával. A városi tanács építési és közlekedési osztálya már tárgyalta a Közlekedés- és Postaügyi Mi-

nisztérium illetékes szerveivel, s kérte, hogy közösen a rendőrhatalossal vizsgálják meg a közúti hid helyzetét, az ott bonyolódó közlekedést, éppen az áteresztő képesség növelése, a baleseti veszély csökkentése érdekében. A jövőben erre a vizsgálatra sor kerül.

Szélesíteni a hidat

Felvetődött annak gondolata, hogy a keskeny útpályájú hidon a kétoldali gyalogjárót a főtartókon kívül helyezték el és ezáltal szélesítsék a hidat. Ez a megoldás kétségtelenül nagy munkával és költséggel járna, mert például az egész hid vasbetonpálya lemezét ki kellene cserélni. Mindenestre szükséges és igen célravezető lenne a szélesebb hid. A szegedi közúti hid is a Közlekedés- és Postaügyi Minisztériumhoz tartozik. Nagyon jó lenne, ha a minisztérium módot és lehetőséget találhatna a közúti hid szélesítésére, az ezzel kapcsolatos műszaki megoldásra.

A hid szélesítése feltétlenül gyorsítaná a forgalmat, szűkítene a baleseti veszélyt.

Az autóbusz gyorsabb

A Tisza-híd forgalmának gyorsabbá tételéért és a baleseti veszélyek korlátozásáért lehetőségként az is felvetődött, hogy az újszegedi villamosközlekedést a villamosvasút meglévő nyomvonalával párhuzamosan autóbuszokkal helyettesítsék. Az autóbusz sokkal gyorsabb közlekedési eszköz,

mint a villamos, és ötpercenként követhetné egymást a járatok, szemben az Újszegedre járó villamos tizenkét perces követési idejével. Természetesen a villamosvonal helyettesítéséhez autóbuszok kellene és ez is — ha maradna ez a megoldás — költséges.

Szakszervezeti vizsgálat

A város vezetése előtt ismert a közúti hid, valamint az újszegedi utasforgalom helyzete is, s a lehetőségek szerinti megoldásról foglalkozik. A városi tanács, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium, valamint a rendőrhatalóság szakszervezetének vizsgálata, mérlegelése alapján döntenek majd abban, hogyan és mikor intézzék el — az anyagi és egyéb lehetőségeknek megfelelően — a közúti hiddal és az újszegedi utasforgalommal kapcsolatos ügyet. Természetesen itt már a távlatokkal is számolnak.

A megoldás — bármennyire is szeretnénk — nem történhet máról holnapra, a jövő tennivalói közé tartozik. Tény azonban, hogy napirenden kell tartani a rendezést, mert a fejlődés ezt követeli. Az Ut-és Vasútervező Vállalat készíti a szegedi villamos- és autóbuszhálózat 20 éves távlati fejlesztési tervét. Ebben szerepel majd az általános korszerűsítés, s a villamos- és autóbuszhálózat kialakítása a fejlődő városnak megfelelően, valamint ezzel összefüggő létesítmények. De a közúti hid és vele kapcsolatosan a közlekedés mai kérdéseit természetesen mielőbb meg kell oldani.

Amatőr filmezők megyei klubja

A Szakszervezetek Megyei Tanácsa kulturális bizottsága kezdeményezésére a napokban megalakult a Csongrád megyei Amatőr Kisfilm Klub Szegeden. Az Amatőr Filmezők Klubja létrehozásának célja a tagok esztétikai, technikai képességeinek szakmai előadások, filmbemutatók, ankétok stb. útján való továbbfejlesztése, a szervezett klubélet biztosítása. A közeljövőben sorra kerülő közgyűlésig öttagú szervező bizottság látja el ideiglenesen az ügyeket. A szervező bizottság tagjai: dr. Németh András, Keszthelyi Béla, dr. Balázs Piri Lajos, Lakos György és Gál Csaba. A szervező bizottság kéri a megye területén működő és a klubélet iránt érdeklődő amatőr filmeseket, hogy nyilvántartásba vételük céljából mielőbb közöljék címüket a KPVD SZ Művelődési Otthonnal (Szeged, Toluhin sgt. 14. szám).

F. N. I.

A Várpalotai Szénbányászati Tröszt

férfi munkaerőt

vesz fel 18-40 éves korig mélyszinti bányamunkára. Kedvezményes munkaszállást és napi háromszori étkezést biztosítunk. Nők és családientartók évente 64 q ahydrát szenet kapnak térítés nélkül. Utó-költséget felvétel esetén megtérítünk. Felvételhez rendezett munkakönyv, 2 hétnél nem régebb tanácsigazolás, katonakönyv szükséges. Jelentkezni lehet 1963. december 1-ig. Várpalotai Szénbányászati Tröszt munkügyi osztálya.

K. 525

Raktári segédmunkásokat

keresünk felvételre állandó munkára. Jelentkezés: Vas és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat, Szeged, Bakay Nándor u. 52. sz.

K. 831